

OPEN
SCHOOL
DOORS

ZAŠTO SE UKLJUČIVATI?

Svi roditelji žele najbolje za svoju decu, baš kao i Vi. Uključivanje u školu i učenje je u najboljem interesu Vašeg najvoljenijeg bića.

Ako se svi roditelji uključe, škola će najbolje služiti interesima dece.

Ako se Vi uključite, Vaše **dete će više učiti i više će se radovati učenju**. Ako ste uključeni, **nastavnici** će, takođe, **više nadograđivati ono što dete nauči kod kuće** in a drugim mestima izvan škole.

Uključivanje je, takođe, dobro za **vaš put doživotnog učenja**, postajete **bolji roditelj svom detetu**.

U ŠTA SE UKLJUČITI?

POSTANITE VIŠE UKLJUČENI U UČENJE DETETA

Nastavnik može biti **stručnjak za svoj predmet i predavanje**, ali **Vi ste stručnjak za svoje dete**. Radite više zajedno za bolje rezultate učenja.

Pitajte nastavnika (nastavnike) da objasne **šta i zašto to rade** u školi. **Razmišljajte** o tome, **recite im Vaša iskustva** vezana za tu temu/predmet. **NE STIDITE SE DA POSTAVLJATE PITANJA** ako nešto ne razumete. Tražite **moгуćnosti da razgovarate** o stvarima sa kojima se ne slažete ili videte da se dete oko njih muči.

UKLJUČITE SE U ŠKOLSKE AKTIVNOSTI

Vi znate mnogo stvari koje nastavnici ne znaju. Ponudite **pomoć u učenju** dece o **Vašoj kulturi, strasti, profesiji ili hobiju**. Ako ne možete da se pridružite tokom časova, **nađite druge načine** da pomognete. Možete upravljati društvenim medijima, prikupljati novac ili dati savet. Nađite prilike da **učestvujete** u aktivnostima u školi ili vezanim za nju.

Svi roditelji u školi Vašeg deteta mogu biti **izabrani kao predstavnici** i mogu da biraju ko će ih predstavljati. Učestvujte.

2

KOME SE OBRATITI?

NASTAVNICIMA

Nastavnik Vašeg deteta je **stručnjak** za određene **školske** predmete, **predavanje** tih predmeta i **uzrasnu grupu** Vašeg deteta. Možete očekivati od njega/nje da **može da odgovori na Vaša pitanja** iz polja njegove/njene struke. Možete i očekivati da Vas **tretira kao ravnopravnog partnera**. Njegova/njena **uloga je da podrži Vas** kao osobu odgovornu za obrazovanje Vašeg deteta.

DRUGI RODITELJI

Sve škole imaju **izabrane predstavnike roditelja**. Oni su tamo da **podignu glas roditelja** pred upravom škole i/ili nastavnicima, bilo da su u pitanju **opšta ili specifična pitanja**. Uvek ćete naći druge roditelje koji će biti srećni da Vam **pomognu** u slučaju da Vam je teško da **snadete u novoj školi**. Slobodno **POSTAVLJAJTE PITANJA** i **IZRAZITE SVOJE MIŠLJENJE**, **Vi ste ravnopravni** s njima.

Ako Vam nije **prijatno** da razgovarate sa nastavnikom sami ili u prisustvu predstavnika roditelja, **pozovite svog partnera, rođaka ili prijatelja da ide sa Vama**. Ako idete sa nekim ko nije drugi roditelj, obezbedite da Vam **dete da saglasnost** za to.

3

ŠKOLSKE STRUKTURE

Najmanja jedinica svake škole je odeljenje. Treba da znate koji **nastavnik** je **odgovoran** za odeljenje u kojem je Vaše dete kada su u pitanju **administrativna ili druga opšta pitanja** (učitelj ili razredni starešina). Postoje i **izabrani predstavnici roditelja** u svakom odeljenju. Budite svesni ko su. Možete njima da se obratite ako imate pitanja ili problem.

Trebalo bi da pronađete ko su **članovi uprave ili rukovodstva škole** Vašeg deteta i koje su njihove **uloge**. Uvek se možete obratiti Direktorom škole ili njegovim pomoćnicima. Ako se ne osećate prijatno da im se sami obratite, pronađite druge roditelje ili izabrane predstavnike roditelja. U mnogim školama ima i **druge vrste podrške za Vas**: npr. Socijalni radnik, psiholog, medicinska sestra.

Ako ne možete da rešite problem sa razrednim starešinom ili Direktorom škole, čak i uz pomoć predstavnika roditelja, uvek postoji i **viši forum**, telo kome je Vaša **škola odgovorna**. To može biti opština, Vladina kancelarija, neka fondacija, crkva is l.

PRAVA I OBAVEZE

Roditelji su odgovorni za obrazovanje svoje dece. Vi ste upisali dete u ovu školu, tako da ste Vi odgovorni i za **ono što se događa Vašem detetu u školi**. Vi ste **prvi učitelj** svog deteta – ne samo **prvi**, nego i onaj koji ima **najveći uticaj na** njegovo **učenje**. Vi ste, takođe, i **primarni zaštitnik njihovih prava – na obrazovanje koje im najviše odgovara, na dovoljno slobodnog vremena i igre, na zdravlje i dobrobit, na zaštitu, na maternji jezik i kulturu.**

Ovo znači da imate pravo da **podignete svoj glas u školi**, da postavite pitanja, **dobijete odgovore**, i **da Vam traže dozvolu** kada će nešto novo da se događa detetu. Možete da **postanete i predstavnik roditelja** ako se kandidujete i budete izabrani.

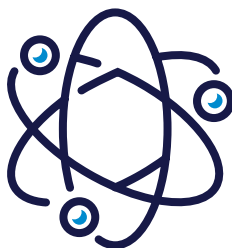
Roditelji su odgovorni za zaštitu najboljeg interesa svoje dece, ali treba da imate na umu i da je **Vaše dete nosilac prava** i da je njegovo/njeno mišljenje jednako Vašem u većini stvari.

UPOTREBA DRUŠTVENIH MEDIJA I ZAŠTITA PODATAKA

U današnje vreme često koristimo **digitalna sredstva** i naročito **društvene medije** za komunikaciju. Treba da saznate koja sredstva se koriste **u odeljenju/školi** Vašeg deteta. Opšti kanali komunikacije **moraju biti dostupni svim roditeljima**, tako da morate da **obavestite školu ako imate problem**. Ukoliko je digitalna komunikacija korišćena za zvaničnu komunikaciju, **škola je obavezna da Vam pomogne** ukoliko joj nemate pristup.

Upoznajte se sa digitalnim sredstvima koja su u upotrebi. Imajte na umu **kako da bezbedno komunicirate**. Obezbedite da **samo ljudi koje ciljate čitaju Vaše tekstove** i komentare, **prilagodite postavke** tome. Budite svesni onoga što delite na društvenim mrežama, **izbegavajte previse deljenja** (deljenje previse informacija o svom detetu ili previse komentara).

Podaci o deci moraju biti zaštićeni više nego o odraslima. Vi ste čuvar svog deteta, **Vaš posao je da pazite šta je podeljeno o Vašem detetu na internetu**, čak i kada je to podeljeno samo sa malom grupom ili nastavnikom.

KAKO ĆE VAM NASTAVNICI POMOĆI?

Treba da **radite sa nastavnicima kao tim. Zajedno obrazujete** Vaše dete. Treba da imate na umu da **Vi obrazujete samo jedno ili nekoliko dece, oni rade sa više dece** koja su m jednako važna.

Nastavnici će Vam pomoći **na načine i u vreme kada se dogovorite**. Možete da **očekujete da Vam daju odgovore**, ali morate **imati obzira i prema njihovim drugim obavezama u školi i izvan nje, kao i njihovo parvo na odmor**. To znači da **odgovor ne mora da stigne istog trenutka**.

Možete da očekujete da **nastavnici** budu **svesni različitosti** u svom odeljenju i **da na osnovu toga reaguju**. U slučaju **nesporazuma ili problema**, trebalo bi da budu dostupni da sa Vama to **prodiskutuju**.

Možda **ne govorite isti jezik** sa nastavnikom, ili ne govorite dovoljno dobro jezik većine da direktno razgovarate sa njim. U tom slučaju **možete očekivati da škola ponudi rešenje**. **Digitalna** sredstva su naročito pogodna kako sve više **platformi nudi direktni prevod**.

ŠTA OČEKIVATI U OSD ŠKOLAMA?

U svakoj OSD školi **vrata treba da su bukvalno otvorena.**
U idealnom slučaju to znači **da ste tu dobrodošli u svako vreme.**
Neke zemlje realizuju neke restriktivne mere, tako da to može da znači da su **vrata otvorena za decu i nastavnike da rade stvari izvan škole.**

Nastavnici su imali obuke da budu svesniji **različitosti, potreba i uloge roditelja** kao i **uloge porodice i zajednice u obrazovanju** generalno. Oni su svesni i **posebnih potreba dece i roditelja migrantskog porekla,** ali su obučeni i da **razmotre pojedinačne potrebe** pre nego da uopštavaju.

Možete **očekivati** da škola i njeni nastavnici Vas **tretiraju kao ravnopravnog partnera,** da **traže Vaše znanje** i stručnost u školi. Vaša **lična iskustva** su im važna i oni će **zajedno sa Vama raditi** na **najboljem učenju i razvoju Vašeg deteta** kao i **interesu društva i lokalne zajednice.**

